
Kokousaika	18.11.2019 klo 16:00 - 18.26	
Kokouspaikka	Kaupungintalo, hallituksen kokoushuone	
Päätöksentekijät	Järvinen Pekka Asikainen Harri Franssila Mikko Hänninen Pia Lehtinen Vilho Nurmo Mikko Patojoki Päivi Pulla-Savolainen Sari Selkee Antti Slawuta Sari Valkama Marjo	puheenjohtaja I varapuheenjohtaja II varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen, saapui klo 16.03 jäsen
Muut osallistujat	Heikkinen Marja Ilovuori Sari Niska Reino Varonen Jukka Uschanoff Minna Laukkanen Anne Airaksinen Jarmo Jokela Sirpa Silvennoinen Silja	kv:n puheenjohtaja kv:n I varapuheenjohtaja kv:n II varapuheenjohtaja kaupunginjohtaja, ei §:t 341, 342 talous- ja kehittämisjohtaja, ei §:t 341, 342 hallintojohtaja, sihteeri toimitilapäällikkö klo 17.13 – 18.26 johtava rakennustarkastaja klo 17.13 – 18.26 opetuspäällikkö klo 17.13 – 18.14
Poissa olleet		
Laillisuus ja päätösvaltaisuus	Todettiin	
Käsitellyt asiat	§:t 327 – 343	
Allekirjoitukset	Puheenjohtaja	Sihteeri
	Pekka Järvinen	Anne Laukkanen
Pöytäkirjan tarkastus Aika ja paikka	Valkeakoski 25.11.2019	
Allekirjoitukset	Antti Selkee	Pia Hänninen

Pöytäkirja yleisesti
nähtävänä

Pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen ja
valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä
kaupungin verkkosivuilla 26.11.2019 siten kuin kuntalain 140 §:ssä
tarkemmin säädetään.

Aika ja paikka

Valkeakoski 25.11.2019

Todistaa

hallintojohtaja Anne Laukkanen

Dno VLK/2699/08.01.00/2019

§ 335 **Joukkoliikenteen järjestäminen sekä lippu- ja maksujärjestelmän uudistaminen**

Valkeakosken kaupunginhallitus on kokouksessaan 12.5.2014 § 149:n kohdalla hyväksynyt allekirjoitettavaksi sopimuksen Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa henkilökuljetusten järjestämisen yhteistyöstä, joukkoliikenteen lippu- ja maksusjärjestelmästä ja joukkoliikenteen kustannusten jakamisesta.

Sopimus tuli voimaan 1.7.2014 ja on voimassa toistaiseksi.

Valkeakosken kaupunki kuuluu seuraaviin seutulippualueisiin

Etelä-Pirkanmaan seutulippu
Tampereen itäinen seutulippu
Hämeenlinnan seutulippu
Valkeakosken kaupunkilippu

Sopimuksen mukaan ELY-keskuksen vastuulla on toimialueensa joukkoliikenteen suunnittelu ja järjestäminen siten, kuin PSA, joukkoliikennelaki ja julkisia hankintoja koskeva lainsäädäntö edellyttävät.

EU –lainsäädäntö tulkitsee seutulippujärjestelmän yritystueksi ja näin ollen järjestelmää ei voi enää käyttää siirtymäajan sopimusten päätyttyä. Valkeakosken kaupungin osalta siirtymäajan sopimuksia on lakannut ELY-keskuksen kanssa solmitun sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen 31.12.2014 lukien ja viimeisin siirtymäajan liikennöintisopimus päättyy 31.5.2019, joka koskee Valkeakosken kaupunkiliikennettä. Tampereen suunnan liikennöintisopimusten siirtymäaika päättyy 31.5.2018.

Päättäneiden siirtymäajan sopimusten liikenteeseen ei enää ole maksettu tukea kaupungin varoista, vaikka liikennöitsijät ovat edelleen lipputuotteet maksuvälineiksi kelpuuttaneet.

Vuonna 2014 ELY-keskuksen kanssa solmitussa sopimuksessa oli tavoitteena että vyöhykejakoon perustuva valtakunnallisesti yhteinen lippujärjestelmä otetaan käyttöön 1.6.2016. Yhteinen lippujärjestelmä ei ole kuitenkaan toteutunut ja Valkeakosken naapurikunnissa Hämeenlinnan seudulla otettiin käyttöön kesällä 2016 Waltti-järjestelmä ja Tampereen seudulla Nysse. Valkeakoski-Kangasala välin liikenteessä on käytössä Nysse-matkakortti.

Valkeakoskella vaihtoehtoisia malleja joukkoliikenteen järjestämiseksi ovat tu-
keutuminen markkinaehtoiseen liikenteeseen tai joukkoliikenteen kilpailutta-
minen yhdessä toimivaltaisen viranomaisen kanssa mikä mahdollistaisi liitty-
misen Tampereen kaupungin lippujärjestelmään (Valkeakosken uuteen kau-

punkistrategiaan on kirjattu strategisiin toimenpiteisiin selvitys mahdollisuudesta liittyä Tampereen vyöhykelippujärjestelmään).

Markkinaehtoinen liikenne:

Markkinaehtoisessa liikenteessä liikennöitsijät toteuttavat vuorojen operoinnin ja suunnittelun omien tavoitteiden mukaisesti. Markkinaehtoisessa liikenteessä operaattori määrittelee itse ne lipputuotteet, joilla liikenteessä voi matkustaa. Toimivaltainen viranomainen tai kunta ei voi määrätä tai määrittellä markkinaehtoisessa liikenteessä aikatauluja, reittejä eikä maksuvälineenä käyviä lipputuotteita. Markkinaehtoiseen liikenteeseen ei saa käyttää joukkoliikenteen julkista tukea, mutta laillisia asiakkaalle kohdennettavia tuki- ja korvausmuotoja ovat kuitenkin kuntien opetustoimen maksamat matkaliput ja sosiaali- ja terveystoimen matkakustannusten korvaukset sekä työsuhdematkalippu.

Siirtyminen markkinaehtoiseen liikenteeseen on aiheuttanut Valkeakoskella tuntuvia korotuksia bussilippujen hintoihin kesällä 2018. Lain mukaan markkinaehtoista liikennettä ei voi tukea julkisin varoin. Valkeakosken ja Tampereen välillä toiminutta seutulippua vastaavan tuotteen hinta on jatkossa 175 euroa (aiemmin 105 euroa), myös muiden matkojen osalta tulee hintamuutoksia:

Lipputuote	Nykyinen hinta	Uusi hinta
VLK – Akaa	79,00	155,00 170,00 (44 matkaa; voimassa 90 vrk)
VLK – TRE sis. matkat Tampereelle	105,00	155,00 -> Lakalaiva 175,00 -> Tampere 200,00 (44 matkaa; voimassa 90 vrk)
VLK – TRE sis. Tampereen sisäisen liikenteen (TKL)	125,00	Vastaavaa ei tarjolla; Tampereen sisäiseen liikenteeseen tarvitaan lisäksi TKL:n lipputuote

Valkeakosken alueen toimivaltaisena viranomaisena toimii Pirkanmaan ELY-keskus.

Kunnat, jotka eivät ole joukkoliikenteen viranomaisia, eivät voi ottaa hoitaakseen joukkoliikenteessä myöskään lippu- ja maksujärjestelmiin liittyviä viranomaistehtäviä tai sopia niistä jonkun muun ulkopuolisen toimijan kanssa. Kunta ei voi laatia oma-aloitteisesti esimerkiksi lippu- tai liikennöintisopimuksia toimivaltaisen viranomaisen järjestämässä liikenteessä.

Kunnat voivat ostaa alueellaan henkilökuljetuksia ja täydentäviä joukkoliikenteen palveluja hankintalain mukaisesti. Ostoliikenteessä kaupunki ostaa haluamansa linjat ja maksaa niistä liikennöitsijälle bruttohinnan.

Lippumaksutulot tuloutetaan kaupungille. Ostoliikenne on kunnan kannalta työläs ja vaatii osaamista liikenteen järjestämisestä.

Joukkoliikenteen kilpailuttaminen:

Joukkoliikenteen kilpailuttaminen edellyttää järjestämistapapäätöksen tekemistä. Tarkasteltavia järjestämistapavaihtoehtoja on kolme: markkinaehtoinen malli, palvelusopimusasetuksen mukainen järjestämistapa eli PSA (=kilpailuttaminen) sekä viranomaisen oma tuotanto. Koska Pirkanmaan ELY –keskus ei tuota joukkoliikennepalveluja itse, tämä järjestämistapa on pois suljettu. Tampereen kaupunki puolestaan toimii toimivaltaisena viranomaisena vain Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Oriveden, Pirkkalan, Tampereen, Vesilahden ja Ylöjärven kuntien muodostamalla alueella.

Tampereen kaupungin joukkoliikenteen suunnittelupäällikkö on neuvotteluissa Valkeakosken kaupungin ja Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa ilmaissut, että Valkeakoski-Tampere välillä voitaisiin ottaa Nysse-järjestelmä käyttöön. Tämä tarkoittaisi matkustuskilometreihin perustuvaa vyöhykepohjaista hinnoittelua matkakortteihin. Esim. Valkeakoski-Kangasala välin 30 päivän matkakortti maksaa tällä hetkellä 79 euroa. Vastaavasti Etelä-Pirkanmaan 30 vrk seutulippu, jolla pääsee Tampereelle saakka maksaa tällä hetkellä valkeakoskelaiselle 105 euroa.

Valkeakoski-Tampere –välin liikenteen kilpailuttaminen tarkoittaa käytännössä erilaisten kokonaisuuksien määrittelyä ja niiden kilpailuttamista. Ely –keskus on halukas teettämään työn ulkopuolisella konsultilla. Joukkoliikenteen rahoittaminen kilpailutuksen jälkeen tapahtuu rahoitusaliijäämän kattamisella:

+ Lipputulot
- Ostetun liikennöintipalvelun hinta
Rahoitus ali-/ylijäämä

Rahoitusaliijäämän kattamiseen osallistuvat Ely –keskus ja kunnat. Kunnan maksuosuus määräytyy ostetun liikennöintikokonaisuuden mukaisesti (esim. km –perusteisesti). Syntyvän rahoitusaliijäämän suuruus riippuu toki saatavien tarjousten tasosta, mutta myös siitä kuinka paljon kuntalaiset käyttävät joukkoliikennettä. Lisäksi kaupunki hyötyy lippujen hinnan laskusta kunnallisveron tuoton kautta, koska työmatkavähennykset lasketaan kaikkien pendelöijien osalta voimassa olevien lippuhintojen mukaisesti. Karkealla tasolla verohyödyn määrää voidaan arvioida seuraavan laskelman mukaisesti:

lippuhinnan ero 96,00 euroa (175,00 – 79,00)

työssäolokuukausien määrä 11 kk

kunnallisveroprosentti 19,75 %

pendelöijien määrä (2015) 1376 henkilöä

➔ $96,00 * 11 * 0,1975 * 1376 = 287.000$ euroa

Samassa yhteydessä olisi järkevää kilpailuttaa myös Valkeakosken sisäinen liikenne ja keskustella kilpailutuksen mahdollisesta laajentamisesta Etelä-Pirkanmaan muihin kuntiin. Tällöin sekä kaupunki- että seutuliikenteessä voidaan käyttää samoja lipputuotteita ja ostettavien linjojen hinnat todennäköisesti ovat alhaisemmat.

Yhteenvedona:

Näkökulma	Markkinaehtoinen liikenne	PSA:n mukainen liikenne (kilpailuttaminen)
Vaadittavat toimenpiteet (kaupunki)	Ei vaadi toimenpiteitä	- Vaatii järjestämistapapäätöksen - Vaatii liikenteen kilpailuttamisen (työläs) - Teettää paljon työtä liikenteen suunnittelun kautta (Ely)
Kustannukset (kaupunki)	Ei aiheuta suoria kustannuksia, mutta lisää verovähennysten määrää.	- Ainakin alkuvaiheessa joukkoliikenteen kustannukset nousevat merkittävästi.
Lippujärjestelmä ja lipun hinta (kuntalainen)	- Useita lippujärjestelmiä, jotka käyvät vain kyseisen liikennöitsijän tai tehtyjen sopimusten mukaisilla linjoilla. Myös aikataulumuutokset mahdollisia hyvin lyhyellä varoitusaajalla. - Lipun hinta korkea ja palvelutaso tulee todennäköisesti heikkenemään. Valkeakoski – Tampere –välillä syntyvä kilpailu voi kuitenkin ehkäistä tätä.	Yksi lippujärjestelmä ja säädelty lipun hinta. Parhaiten toimii, jos samassa yhteydessä liitytään Tampereen kaupungin lippujärjestelmään.
Liikennöitsijät	Vapaa liikennöinti kaikille yrityksille	Valitut liikennöitsijät.

Välilliset vaikutukset	Pidemmällä aikavälillä vähentää joukkoliikenteen käyttöä	Pidemmällä aikavälillä lisää joukkoliikenteen käyttöä ja Valkeakosken houkuttelevuutta asuinpaikkana
-------------------------------	--	--

(talous- ja kehittämisjohtaja Minna Uschanoff 040 335 6018)

Ratkaisuvalta: Hallintosääntö 21 § kohta 17

Ehdotus: Valkeakosken kaupunginhallitus päättää järjestää 1.6.2019 alkaen kaupungin sisäisen sekä Valkeakosken ja Tampereen välisen joukkoliikenteen palvelusopimusasetuksen mukaisesti.(Kj.)

Käsittely: I varapuheenjohtaja Franssila Mikko ehdotti jäsen Patojoki Päivin kannattamana: Valkeakosken kaupunginhallitus päättää järjestää 1.6.2019 alkaen kaupungin sisäisen sekä Valkeakosken ja Tampereen välisen joukkoliikenteen markkinaehtoisin mallin mukaisesti. Lisäksi selvitetään palvelusetelin käyttöönotto Valkeakosken ja Tampereen väliseen joukkoliikenteeseen.

Kaupunginjohtaja muutti omaa ehdotustaan seuraavasti: Valkeakosken kaupunginhallitus päättää järjestää 1.6.2019 alkaen kaupungin sisäisen joukkoliikenteen palvelusopimusasetuksen mukaisesti sekä esittää toimivaltaiselle viranomaiselle Pirkanmaan ELY-keskukselle Valkeakosken ja Tampereen välisen joukkoliikenteen kilpailuttamista ja järjestämistä yhteistyössä palvelusopimusasetuksen mukaisesti.

Koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu päätösehdotus, teki puheenjohtaja seuraavan esityksen käden nostolla suoritettavaksi äänestykseksi.

Esittelijän ehdotus = jaa
Franssilan ehdotus = ei

Äänestysesitys- ja tapa hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 7 jaa-ääntä (Järvinen, Hänninen, Pulla-Savolainen, Slawuta, Lehtinen, Asikainen, Selkee) ja 4 ei-ääntä (Franssila, Patojoki, Nurmo, Valkama), joten esittelijän muutettu ehdotus tuli kaupunginhallituksen ehdotukseksi.

Päätös: Hyväksyttiin esittelijän muutettu päätösehdotus.

18.11.2019

Pirkanmaan Ely –keskuksen esityksestä 1.6.2019 alkaen kilpailutettiin vain Valkeakosken sisäinen liikenne sekä päätymässä olleet käyttöoikeussopimukset Pälkäneen ja Akaan suuntaan. Välillä Valkeakoski-Tampere ja Valkeakoski-

Lempäälä päätettiin toistaiseksi jatkaa markkinaehtoisella mallilla. Syksyllä 2018 markkinaehtoinen liikenne kuitenkin katkesi sekä Valkeakoski – Lempäälä että Valkeakoski - Pälkäne -välillä yllättäen ja kaupunki joutui tekemään ostopalvelusopimuksia välittömästi ilman suunnittelu-aikaa. Myös lipun hinnat ovat pysyneet varsin korkeina, sillä varsinaista kilpailua liikennöitsijöiden välillä ei ole syntynyt.

Valkeakoski-Tampere –välin liikenteen kilpailuttamisen valmistelua on syksystä 2018 jatkettu työryhmällä, johon kuuluu Valkeakosken kaupungin, Lempäälän kunnan, Tampereen joukkoliikennelautakunnan sekä Ely –keskuksen edustajat. Työryhmän esitys on, että liikenne em. välillä kilpailutetaan kevään 2020 aikana. Liikenteen aloitusaika on 1.6.2021, jolloin liikennöitsijöille jää vuosi aikaa mm. kalustohankintoihin. Samassa yhteydessä on tarkoitus liittää Valkeakoski-Tampere –väli Tampereen seudun lippu-, maksu- ja informaatiojärjestelmään.

Liittymällä Tampereen seudun joukkoliikennejärjestelmään on saavutettavissa sekä toimintavarmuus että alhaiset asiakashinnat. Helpon ja edulliseen joukkoliikenteen avulla Valkeakosken houkuttelevuus asuinpaikkana nousee erityisesti omaa asuntoa tai taloa etsivien nuorten näkökulmasta sekä Tampereelle töihin tulossa olevien keskuudessa. Myös campus –alueen vetovoima kasvaa.

(talous- ja kehittämisjohtaja Minna Uschanoff 040 335 6018)

Ratkaisuvalta: Hallintosääntö 21 § kohta 17

Ehdotus: Valkeakosken kaupunki esittää Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnalle, että 1.6.2021 alkaen hankittavassa Tampereen seudun ja Valkeakosken kaupungin välisessä sekä Valkeakosken kaupungin sisäisessä liikenteessä käytetään Tampereen seudun joukkoliikenteen Nyssen lippu-, maksu- ja informaatiojärjestelmiä. Palveluiden hankintaehdoista neuvotellaan erikseen. (Kj.)

Päätös: Hyväksyttiin ehdotus yksimielisesti.

Pöytäkirja tarkastettiin tältä osin heti kokouksessa.

Tiedoksi/toimenpiteitä varten: Pirkanmaan Ely –keskus/Vitikka Harri, **Tampereen kaupunki/ Periviita Mika/Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta, Tampere joukkoliikenne/ maarit.kaartokallio@tampere.fi**
19.11.2019 , Talous/ M Ojansivu, M Uschanoff,

Muutoksenhakuohjeet Pykälä 327 - 343

Muutoksenhakukielto

Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa:

Pykälät: 327 -337, 339,

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät: 340, 342, 343

HallintolainkäyttöL 5 §:n 2 mom./muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät:

Valituskieltojen perusteet:

Oikaisuvaatimusosoitus

Oikaisuvaatimusviranomainen ja –aika:

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen:

Pykälät: 340, 342, 343

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite:

Valkeakosken kaupunginhallitus, PL 20 (Sääksmäentie 2), 37601 Valkeakoski
oikaisuvaatimuksen voi lähettää myös sähköpostitse osoitteeseen:
valkeakosken.kaupunki@valkeakoski.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Hankintoaikaisuohje

Valitusviranomainen:

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista annetun lain (hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintoaikaisu).

Seuraaviin päätöksiin voi hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua:

Pykälät:

Asianosaisen on tehtävä hankintoaikaisuvaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasia kirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämistä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksi saantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhaku hankinta- ja urakkapäätöksiin

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi liitteenä olevan erillisen ohjeen mukaisesti saattaa asian myös markkinaoikeuden käsiteltäväksi

Pykälät: